

Kom Nærmere!

Sluttrapport for FOU-prosjektet *Hvordan lykkes som skoleeier? Om kommuner og fylkeskommuners arbeid for å øke elevenes læringsutbytte.*

En oppfordring til skoleeiere, administrativ ledelse, skoleledere og lærere om samhandle og følge opp dem som de er satt til å lede slik at elevenes læringsresultater forbedres.

Behov for en mer synlig skoleeier

Kommunestyret og fylkestinget innehar skoleeieransvaret. Utøvelsen er delegert til administrasjon. Hvilken styringsinformasjon politikerne får fra administrativt ledelsesnivå og skolene selv for å kunne utøve en aktiv og synlig skoleeierrolle, har stor betydning for skoleeierrollen. En større politikervitalisering vil kunne frigjøre et utløst potensial og samtidig sette samarbeids- og styringsutfordringene på dagsorden.

Behov for et endret kunnskapsgrunnlag i styringen av skolene

Et bredt kvalitetsbegrep får konsekvenser for hvordan kvaliteten i skolen utvikles og vurderes. Skolenes selvevaluering omtales som svært viktig, men blir i liten grad brukt som kunnskapsgrunnlag for politikerne. Politikere som skal definere skolens mål, må også etterspørre om den skolebaserte praksisen er i tråd med nasjonale og lokale intensjoner. Administrasjon må legge til rette for at politikerne får innsikt i skolens praksis og resultater.

Behov for politikere med ambisjoner, engasjement og innsikt

Gjennom aktivt skoleeierskap kan politikerne få innsikt i og ta medansvar for skolens forutsetninger, prosessarbeid og resultatoppnåelse. Økt erkjennelse av hvilket ansvar som tilligger skoleeier får konsekvenser for samhandling mellom politikere, administrasjon og skolen. Økt politisk involvering stiller også større krav til både administrativt nivå og skolene selv fordi politikerne da vil be om informasjon, dokumentasjon og tilbakemeldinger.

Behov for administrativ kompetanse, kapasitet og evne til å transformere

Administrasjonen er et koordinerende mellomledd som skaper kunnskapsbaserte (sam)handlingsrom. Administrasjonen bidrar til å skape felles virkelighetsforståelse for alle parter ansvar for resultater, prosessutvikling og kontinuerlig kvalitetssikring- og utvikling. Det kommunale kvalitetssystemet bør resultere i forpliktende ambisjoner og politiske vedtak som støtter og tilrettelegger for skolens utviklings- og forbedringsarbeid.

Behov for profesjonsutvikling og ansvarliggjøring av skoleledere og lærere

Lærerens kompetanse; god faglig og pedagogisk kompetanse, stor didaktisk og metodisk verktøykasse, endringsvillig og samarbeidsorientert, med empati og relasjonelle ferdigheter, men først og fremst må han/hun være en god klasseleder. Skoleledernes faglige ledelse må forbedres når det gjelder oppfølging av lærerne. De trenger bedre muligheter for å skaffe seg innsikt i lærernes faglige kompetanse, fagdidaktiske praksis og evne til å lede klassen.

Et kvalitetssystem basert på forventningsbasert ansvarsstyring

Forventningsbasert ansvarsstyring; politikere, administrasjon og den enkelte skole står samlet til ansvar for læringsresultatene i skolen. Hvert enkelt aktørnivå er opptatt av å bli bedre skoleutøvere på sitt nivå og vil samhandle med de andre aktørene for å gjøre de andre bedre til å utøve sin rolle i den kommunale og fylkeskommunale skoleforvaltningen. Ansvarsdialog og samhandling om forutsetninger, prosesser og resultater er verktøyet for forbedring.